

ΤΟ ΕΝ ΓΕΝΕΥΗ ΣΤ. ΔΙΕΘΝΕΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ*)

Τὸ τελευταῖον θέμα, ὅπερ ἀπασχόλησε τὸ συνέδριον, σχεδὸν δὲ ἀπαπλήσιον τοῦ ἀνωτέρω, ἦτο τὸ περὶ ψυχολογικῆς τοῦτο λίαν εὐφραδῶς ἀνέπτυξε λογία ψυχολόγος ἡ δεσποινὴς Ιοτεγκο, ἐπὶ ἔτη ἀσχοληθεῖσα εἰς τὴν παιδαγωγικὴν ψυχολογίαν, ἐπὶ μακρὸν δὲ διευθύνουσα τὸ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Βρυξελλῶν ἐργαστήριον τῆς ψυχολογίας καὶ ἐκδίδουσα τὴν «Ψυχολογικὴν Ἐπιθεώρησιν», ἔργον σπουδαιότατον.

Ὁ κ. Πρόεδρος παραχωρεῖ τὴν προεδρίαν εἰς τὸν διάσημον Ἰταλὸν ψυχολόγον κ. Ρατίνι πρόκειμένον νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα τοῦτο, τὸ περὶ παιδαγωγικῆς ψυχολογίας. Καὶ ἐμφανίζεται κατ' ἀρχάς χαριτωμένη, Βελγίς ἡ Δνὶς Pegami θέτουσα ὀγκώδη ἐπὶ τῆς ἔδρας φάκελλον περιέχοντα πλῆθος φωτογραφημένων ἀνισορρόπων παιδῶν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ Δνὶς Ιοτεγκο διὰ μακροῦ ὑπόμνηματός της, ὅπερ ἰδίαν μελέτην δέον νὰ ἀπαρτίσῃ θεωρεῖ τὴν παιδαγωγίαν μᾶλλον ἐμπειρίαν καὶ μελέτην τοῦ παιδὸς βαθεῖαν καὶ διαρκή. Τὰ ψυχικὰ φαινόμενα τοῦ παιδὸς ἀνάγει εἰς τὸν κλάδον τὸν ψυχολογικόν, ὡς ὠνόμασε τὴν ψυχολογικὴν παιδαγωγίαν. Διὰ τὴν παιδικὴν ἐξέτασιν φρονεῖ ἡ ῥήτωρ ὅτι πρέπει διὰ τῆς μεθόδου τῶν μαθηματικῶν αὐτὴ νὰ γίνηται. Ἀλλ' οἱ παρόντες παιδαγωγοὶ διεφώνησαν. Ἐν τέλει ἐξετάζει τὸν παῖδα ὑπὸ πολλὰς ἐπὶ ψυχῆ παρακολουθήσασα πειραματικῶς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ψυχικῶν του δυνάμεων καὶ καταδεικνύει τὴν ἀνάγκην ψυχολογικῶν γνώσεων εἰς πάντα παιδαγωγόν. Καταλήγουσα εὐχεται νὰ ἴδῃ ἀναπτυσσόμενον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο εἰς πάντας τοὺς παιδαγωγούς, ὅπερ δέον καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀνωτάτην ἐκπαίδευσιν νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ ἐπικρατήσῃ ὁμοίμορφον σύστημα παγκόσμιον.

Ὁ κ. Ρατίνι συγχάριε τὴν δεσποινίδα Ιοτεγκο, ἣτις ἔξαίρουσα τὸ γυναικεῖον φύλον καταδεικνύει ὅτι ἀληθῶς δὲν ὑπάρχει διαφορὰ μετὰ τῶν δύο φύλων. Ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι παιδαγωγικὴ ψυχολογία δὲν ἰδρύθῃ εἰσέτι. Μεγάλα ζητήματα, ὡς τὸ τῆς συνεκπαιδεύσεως, δὲν ἐξητάσθησαν εἰσέτι ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ. Ἐγένετο μακρὰ συζήτησις, καθ' ἣν ἀντίθετον γνώμην ἐξήνεγκον οἱ κ. κ. Junckere τῶν Βρυξελλῶν, ὁ ἐμὸς φίλος καὶ παιδαγωγὸς καθηγητὴς ἐν Γενεύῃ κ. J. Dudois ὅστις ἐκφράζει τὴν λύπην του ἐπὶ τῇ ὑπαρχούσῃ εἰσέτι δυσπιστίᾳ μετὰ τῶν θεωρητικῶν ψυχολόγων καὶ πειραματιστῶν. Συμφωνεῖ μετὰ τῆς Δος Ἑλένης Key ὅτι ἤδη εὐρίσκόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ παιδίου διὰ δὲ τὴν μελέτην τῶν ζητημάτων τούτων προτείνει διεθνή συνδεδεσμὸν, ὅστις καὶ ἐγένετο. Ἐν τέλει τὰ μέλη συσκέπονται διὰ τὸ προσεχές Ζ' συνέ-

δριον ὅπερ ὀρίζεται εἰς τινὰ τῶν ἐν Ἀμερικῇ πρωτευουσῶν. Ἀποχωρίζονται δὲ ἤδη πάντες μετὰ συγκινήσεως μετὰ τὸ τελευταῖον ἐκεῖνο ἀλησμόνητον γεῦμα εἰς τὸ δάσος, εἰς τὸ ὁποῖον τόσαι θερμαὶ ἀντηλλάγησαν προπόσεις.

Δυστυχῶς καὶ εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο ἐδείχθη ἡ γυνιότης ἡμῶν, διότι, ἐνῶ σχεδὸν πλεονεξίως ὑπέδειξαν οἱ πλείστοι τῶν κορυφαίων θεωρούντες ἐμὲ ἀντιπρόσωπον τῆς Κυβερνήσεως ἵνα ὑποβάλω πρότασιν, ὅπως ἐν Ἀθήναις συγκροτηθῇ τὸ ἔβδομον συνέδριον, ἐγὼ συλλογίζομενος ὅτι οὔτε ἐργαστήριον, οὔτε ἔδραν οὐ μόνον τῆς πειραματικῆς ἀλλ' οὐδὲ τῆς θεωρητικῆς ψυχολογίας ἔχομεν, εἶπον ὅτι δὲν ἤμην ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως ὅπερ καὶ ἦτο ἀληθές· καὶ ἴσως ἐκ φιλοτιμίας θὰ ἐπρότεινον, ἐὰν ὁ ἕτερος τῶν Ἑλλήνων ὅστις παρηκολούθει τὸ Συνέδριον, ὁ κ. Σ. Κωνσταντινίδης ὅστις καὶ εἰδικῶς ἐσπούδασεν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Γενεύης τὴν ψυχολογίαν καὶ φιλοσοφίαν, ἀνὴρ διαπρέπας ὡς ἱατρὸς ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς Φιλιππούπολιν ἐξ ἧς ἐξωρίσθη, δὲν μὲ ἀπέτρεπεν. Εἶναι καιρὸς νομιζομεν νῦν ἡ παροῦσα Κυβέρνησις νὰ ἀσχοληθῇ ἐμβριθέστερον εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς Παιδείας, ἣτις δυστυχῶς νοσεῖ νόσον δεινὴν, ὡς ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐν μέρει ἀδιαφορίας τῶν ἐκάστοτε Κυβερνητῶν, οἵτινες ἔπρεπε πρὸς αὐτὴν ἰδίᾳ νὰ ἀποβλέψωσιν ἐὰν ἀληθῆ τῶν κακῶς κειμένων ἀνόρθωσιν ἐξήτουν. Ἰδίᾳ τὴν προσοχὴν ἡμῶν δέον εἰς τὴν φυσικὴν ἀγωγὴν νὰ ἐπιστήσωμεν καὶ ὑπὲρ τῆς ὑγείας πρὸ παντὸς τῶν τέκνων μας νὰ μεριμνήσωμεν, διότι ὑφ' αἷς συνθήκας αὕτη γίνεται πρέπει πάντως νὰ πεισθῶμεν ὅτι αὕτη ἐκφυλίζει δόληκλον τὸ ἔθνος. Ὁ θεσμὸς τῶν σχολικῶν ἱατρῶν καθιερώθη ἤδη καὶ εἰς τὰ Κράτη τὰ μέχρι χθὲς ὑφ' ἡμῶν περιφρονούμενα. Εἰς τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐπισπεύσωμεν, ἀνάγκη νὰ ἐλαττώσωμεν τὰς ὥρας τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων καὶ νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν.

Στοιχεῖα ὑγιεινῆς ἀνάγκη νὰ διδάσκωμεν τοὺς παῖδας τῆς τε κατωτέρας καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως ἰδρύνοντες ἔδραν σχολικῆς ὑγιεινῆς, ὡς πολλὰ Πανεπιστήμια τοῦτο ἐπραξαν· ἀλλὰ πρὸς τελείαν ἀπαλλαγὴν τῶν μικροβιολογικῶν σχολείων μας, ἀνάγκη νὰ θέσωμεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὴν ὑπαίθριον διδασκαλίαν, τὴν περιπατητικὴν, τὴν Ἀριστοτελεῖον, ἣτις μεγίστων ἀγαθῶν πρόξενος θ' ἀποβῇ· ἀλλ' ἀνάγκη πρὸς τοῦτους μορφώσεως διδασκάλων, ἐπιστημονικὴν, φιλοσοφικὴν, κοινωνιολογικὴν καὶ τεχνικὴν ἔχοντων παιδευσιν.

ΙΩ. Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ δ. φ.

ΣΗΜ. Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον σελ. 193 στήλ. Α. στ. 14 παρελείφθησαν αἱ λέξεις: Τὸ θέμα λοιπὸν τοῦτο εἶνε κ.τ.λ.

*) Τέλος.